

lige agitasjon meget betegnet i artikkel i Manchester Guardian (7. februar 1950):

Kong Leopolds innstilling før krigen og hans beslutning om å gi ordre til ildens opphør etter 18 dagers kamp kan ikke dadles.» Men, heter det videre, «den tragiske misforståelse daterer seg fra den tid, da kongen vegret seg for å følge sin regjerings enstemmige råd og bestemte seg for å overgi sin egen person til fienden. Han innså ikke, at han ikke hadde rett til frivillig å berøve sitt folk sitt lederskap. Kongen kan derfor ikke lenger kreve respekt eller tillit.»

DENNE FORKLARING forbigår helt det betydelige faktum, at kong Leopold i en dagsordre under 18-dagerskampen ga sitt æresord på å bli hos sine tropper til slutten — det var en ordre som med vestmaktens fulle samtykke ble utferdiget for å ta brodden av den tyske propaganda om, at kong Leopold spilte britenes spill, at han hadde til hensikt å ofre sine soldater for å redde det britiske ekspedisjonskorps og deretter med dette forlate landet. Det var en dagsordre, hvormed Leopold styrket sine troppers sviktende kampmoral. Og den ga Churchill muligheten for å lovprise «underet ved Dunkerque.»

KONG LEOPOLD HOLDT SITT ORD

Hvorfor skulle han ikke forbli i sitt land slik som kong Christian av Danmark uten at det hadde oppstått noe «kongespørsmål»? Han kan endog henvise til kong Georg av Englands uttrykkelige erklæring, at han ikke under noen omstendigheter ville forlate England. Ja, han kan henvise til, at dronning Wilhelmina bare mot sin egen vilje kunne føres bort fra Holland, idet man narret henne til å gå ombord i et for England bestemt fly under forespeiling at at flyturen gikk til en annen og sikrere del av Holalnd. — Den tredje årsak til at Leopold skulle ha mistet retten til sin trone — at han hadde inngått ekteskap med «en kvinne av folket» — er det vel ingen, som tar alvorlig, når argumentet framføres av Belgias sosialister og kommunister.

BAK KOMPLOTTE MOT KONG LEOPOLD

må det altså ligge helt andre motiver enn de, som er anført. Av en viss betydning er den stilling som den nåværende regent inn-

tvinges til å abdisere og at sønnen Baudoin utropes til konge. Deretter skulle han selv fortsette som regent, ihvertfall så lenge Baudoin er mindreårig. Det er kjent, at regenten har gjort forsøk i Roma på å få paven til å intervensere mot Leopold, men paven har avvist dette forsøk på å engasjere katolisismen i det belgiske kongespørsmål med påfallende kulde.

Prinsregentens private aspirasjoner er dog ikke hele hemmeligheten i det komplott, som i 5 år har forhindret Leopold fra å gjeninntrø i sine rettigheter uten at det belgiske folk har fått anledning til å uttale sin mening. Det er et meget sterkere motiv for visse elementer til å hindre kongens hjemkomst. Det er de elementer som har skodd seg under etterkrigsoppgjøret og som frykter at kongens hjemkomst vil bli signalet til en revisjon av unntakelsestilstanden mot de såkalte samarbeidsmenn.

Men det finnes også andre motiver, som dessuten forklarer de iherdige forsøk fra britisk og amerikansk hold på å forhindre kongens hjemkomst.

«DEN UKJENE BAK - GRUNN FOR KONGE- SPØRSMALET»

er den titel, som det sveitsiske blad Die Tatt (10/2 1950) setter over en redegjørelse for de ellers lite omtalte forhold omkring kampanjen mot kong Leopold: «Hvis man skal tro på de siste belgiske informasjonen beror de innenrikspolitiske motsetninger i Belgia på stormaktens hemmelige innflytelse. Mens oljefunnene tidligere mange gang har bestemt stormaktens aksjoner, har i atombombens tidsalder uranfunnene blitt utslagsgivende. De største uranfunn i verden ligger i belgisk Kongo, hvoretter følger Canada, USA og Russland. Utnyttelsen av funnene i Kongo-provinsen Katanga er av den belgiske etterkrigsregjering overlatt til England og USA. i en hemmelig avtale. Det deretter grunnlagte Schinboliv-selskapet, hvis aksjer med 49 pst. befinner seg på engelske hender, betaler for utnyttelsen av feltene 20 mill. dollars til den belgiske stat. Hitil er det levert 100,000 tonn malm, hvilket etter den nåværende pris av 44 dollars pr. tonn skulle ha gitt den belgiske regjering 22 ganger så meget ved en normal forselging».

DET ER KJENT at Leopold besetemt har satt seg imot den av regjeringen Spaak

kjennskap til den hemmelige avtale, setter nå begge de vestlige stormakters interesse for avtalen i direkte forbindelse med de innenrikske motsetninger i Belgia. Informasjoner fra Belgia nå omkring folkeavstemningen, setter truslene fra fagforeningene og det sosialdemokratiske parti om i nødsfall med vold å ville motsette seg kongens hjemkomst i forbindelse med de utenlandske anstrengelser for å hindre en slik hjemkomst så lenge, at overenskomsten om Kongo har fått rettsgyldighet».

TIL «DIE TAT»s OPP- LYSNINGER ER A BEMERKE

at kong Leopolds omtalte protest ikke var adressert til Montgomery, men til den høyeste domstols ordfører som så skulle gi almenheten beskjed, men etter et halvt års betenkning overløt han det til Montgomery, som umiddelbart sendte det videre til den britiske regjering. Forklaringen på dette finner man i den kategoriske uttalelse, at Leopold betrakter alle de avtaler som den belgiske eksilregjering har inngått, som ugyldige, idet de savner kongens underskrift.

Dette var altså allerede i 1944 og det forklarer videre general Eisenhowers dekret som forbød Belgias konge å vende hjem til sitt eget land. Like naturlig var det for Churchill å fortsette sin smedekampanje mot kongen og for den britiske arbeiderpresse — eksempelvis New Stateman — til å true med «voldstiltak og sosial uro», hvis Leopold vegret seg for å abdicere til fordel for mere medgjørilige kandidater.

Det fortelles, at da Churchill fikk Leopolds politiske testamente i sin hånd, skal han rød av sinne ha utbrutt: Det lukter ilde (it stincks). Og det skal medgis, at det lukter ille, men det er ikke fra kongens skrivelse.

Her har man litt av bakgrunnen for den folkeavstemning, som er avholdt. Den er interessant i mer enn en henseende. — Den viser hvorledes storkapitalen tar sosialdemokratene i sin tjeneste for å forfølge sine mål og den viser videre hvorledes folket skal ofres for «høyere interesser» uten å få den sanne sammenheng å vite. Ennå idag er det få belgiere som kjenner sannheten, for den størstedelen av pressen er mulebunnet og det frie ord bare en frase. Derfor denne orientering som kan bringe ettertanke også her i landet.

avslutning, aktor fratfalt sin tiltale og Ventron ble satt på frifot. Retten uttalte, at det istedet burde reises tiltale mot Achiary «for den avskyelige mishandling han hadde gjort seg skyldig i overfor Paul Ventron», som under Achiarys ledelse var blitt plassert naken på en briks, bundet på hender og føtter og prylt i tilmervis av syv politimenn for så å bli utsatt for tortur med elektriske apparater. Achiary ble arrestert tross voldsomme protester fra motstandsbevegelsens organisasjoner. Han var jo en av deres fornemste menn, belønnet med motstandsbevegelsens medalje og æreslegionen. Videre er han medlem av de Gaulle-bevegelsen og har som sådan mektige beskyttere. Det kan tenkes at han — slik som liknende «helter i andre land» — kan reddes fra straff, men affæren har skutt et formelig grunnkudd i motstandsbevegelsens allerede tidligere ilde medtatte renome. Og kravene på revisjon av de politiske dommer vokser i styrke. Før eller senere må denne revisjon finne sted i Frankrike som andre steder, om man virkelig skal kunne overvinne krigstidens hat- og hevnpysykose.

Fordrukne —

(Forts. fra side 1)

østfronten, langt inne i Karels skoger. Tre ganger var han blitt såret, men livet var i behold.

DØREN TIL SELLEN ble brutalt revet opp. En hatsk stemme gneldret rett! Og de to fanger strammet seg opp så godt de kunne. Det var ikke plass for dem i bredden, de måtte stå den ene foran den annen.

SA BEGYNTE DEFILERINGEN

De besøkende glodde på de to, og hver av dem hadde et ord eller to til hilsen. Det var eleverte og dannede ord fullt på høyde med de gentlemen de var, de som hadde erklært det nazistiske barbari krig. — Din nazidjevel! — Ditt udyr! — Snart skal du skytes ned ditt avskum! — Du har vel neppe mange dagene igjen å leve! Til helvede med dere! — La meg få kaldkvele svina først som sist!

SA KOM DET EN UNG velklædt dame, en overklassekvinne, ledsaget av en ung helt med battledress og distinksjoner. Hun stanser foran den unge frontkjemperen. — Skriker så: Kom nærmere din

og tyske firmaer gikk til den norske stat. Men beløpet står framleis til debet for den tyske konto i Norges Bank.

La oss ikke feste oss i bagateller, det kom inn en slump i trygdekassene fra denne kontoen og det står framleis en konto for overskuddet i arbeidsløshetstrygden til disposisjon. Og Stortinget bevilger av disse «penge» tid om annen stønad for ditt og datt! Men la oss ikke være smålige, tall under 100 millioner skal vi se bort fra.

Så er det de tyske kjøp i Norge. Det ble kjøpt mangt og meget av kreti og pleti. Også fra gode nordmenn, frivillig eller nødt og tvungent tjente disse «penger på tyskerne» og syntes at det var sårt, når de da engangsskatten kom, måtte gi fra seg toppen av kransekaka. Men de hadde en god bit igjen. Vi kjenner typene. Svært mange av disse akk så gode sa i 1940 opp sine folk og drev dem over i direkte tyskarbeid. Det skulle ha vært interessant å kikke gjenom ut- og innmeldelser hos trygdekassen i enkelte av Norges byer for det herrens år 1940!

Men det var de tyske innkjøp — dagdrømmene får fare. Hvor meget skal vi si at tyskerne kjøpte tor pr. år i Norge? Skitt la gå 1 milliard for året med hud og hår skulle ikke være i overkant? Det blir en liten rund sum på 5 milliarder, la oss bruke runde tall! Og 1/9 utgjør la oss si 550 millioner kroner, som gjennom norske firmaer gikk til den norske stat. Det får vi jo tro da! Men beløpet står framleis til debet for den tyske konto i Norges Bank, ikke sant?

Nå kan man selvfølgelig si som så: Hvis min bestemor kunne kjøre sykkel så kan min mor kjøre bil! Hvis ikke tyskerne

hund! Gutten forsøker å ta et skritt fram. Da strekker den fine damen hals og sender en stor spyttklatt rett i synet på frontkjemperen så det renner nedover kinnene hans. Der har du din forbannede nazifan! — Og den fine damen vakler videre omslynget av sin venn, helten fra restaurantene i Stockholm.

Frontkjemperen har ikke glemt den unge damen, hennes bilde har prentet seg inn i erindringen, det vil aldri bli visket ut. Og en gang håper han å treffe henne igjen.

Per.

noensinne kunne utjevnes.

K. M.
hadde kommet til Norge, så hadde den norske stat allikevel fått både skatt og avgift innbetalt på vanlig måte. Og la oss framfor alt ikke være smålige, vi bør ikke se så nøye på millionene. Vi er et stort folk, det er vi som vant krigen. Egentlig skulle vi ikke se så nøye på milliardene heller! Denne kontoen i Norges Bank er jo et stort null i og for seg.

Det skal komme et regnskap for London-regjeringen også, noe er vel kommet. Her vil utvilsomt den norske evne til å se stort på tingene gjøre seg ekstra godt!

Det vil aldri komme noe regnskap for skaltunga og valtinga under den såkalte frigjøring. Det ble valtet meget, endel er senere kommet i avisene, men den slags sensasjoner glemmes så hurtig. La oss se stort på det, de gode nordmenn som skaltet må endelig få beholde både sin profit, — og sine fortjenester. Det er kommet et militært regnskap for frigjøringen, schwamm drüber! La oss se stort på det!

Men tro det ikke til syvende og — før det blir sent vil lønne seg å huske på at man ikke kan få både i pose og sekk?

Tyskerne plyndret Norge! Vel. Men det kan jeg av egen erfaring si med sikkerhet: Tyskerne så ikke stort på det, men førte et meget nøyaktig regnskap med «plyndringen». Frigjøringen kom så spontant at regnskapet ikke ble gjort klart, i mange tilfeller rakk kanskje frigjørerne ikke annet enn å sikre seg at skrivemaskiner og regnemaskiner ikke ble tatt av andre, hvilket må sies var en god måte å innlegge seg fortjeneste på. De norske firmaer som ikke var ledet av gode nordmenn ble slått overende, mens firmaer i akkurat samme stilling men med fortjente menn i spissen fikk tid til å ordne seg mellom drammene, hurraene og 17. mai sløyfe-showet!

Men blant krigsfangene gikk det mangen tysk bokholder og undret seg over om hans bøker og kasse stemte nu! Og tenkte på de flittige norske revisorer som gransket For det gjorde de vel?

Men det ble sett stort på tingen, og om det var noen som tjente på situasjonen så var det ingen som tapte. For staten er ingen den!

Svarre.